Regio Deal Waterland

Jong voor oud en oud voor jong

Partijen:

1. de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, mevrouw M.C.G. Keijzer, hierna te noemen: VRO;
2. de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de heer F. Rijkaart, hierna te noemen: BZK;
3. de Minister van Economische Zaken, de heer V.P.G. Karremans, hierna te noemen: EZ;
4. de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, de heer A.A. Aartsen, hierna te noemen: IenW;

Partijen genoemd onder 1 tot en met 4 ieder handelend in hun hoedanigheid van bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden, hierna samen te noemen: het Rijk;

5. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Purmerend, namens deze: mevrouw E. van Selm, (burgemeester) hierna te noemen: Gemeente Purmerend;
6. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Landsmeer, namens deze: de heer L.A. de Lange, (burgemeester) hierna te noemen: Gemeente Landsmeer;
7. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Waterland, namens deze: mevrouw, M.C. van der Weele, (burgemeester) hierna te noemen: Gemeente Waterland;
8. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Edam-Volendam, namens deze: de heer R.J. Beukers, (burgemeester) hierna te noemen: Gemeente Edam-Volendam;
9. De Vereniging Ondernemend Waterland, namens deze: namens deze: de heer T.R.A. van der Weide, (voorzitter) hierna te noemen: VOWA;
10. Het Talland College, namens deze: de heer O. Ramadan, (voorzitter College van Bestuur) hierna te noemen: Talland College;
11. De Purmerendse ScholenGroep (PSG), namens deze: mevrouw C. de Adelhart Toorop, (voorzitter) hierna te noemen: PSG;

Partijen genoemd onder 5 tot en met 8 ieder handelend in hun hoedanigheid van bestuursorgaan, en hierna samen te noemen: de Gemeenten;

Partijen 5 tot en met 11 samen ook te noemen: de Regio;

Alle Partijen hierna allen tezamen te noemen: Partijen.

Partners:

- Wooncompagnie
- De Vooruitgang
- Intermaris
- Zorgcirkel
- Evean
- Esports Tech Campus
- Greenchain NH
- Hogeschool van Amsterdam (HvA)
- Stichting Sectortafel Techniek
- Van ’t Hek Groep
- Koninklijke Boon Edam
- ROM InWest
- Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Deze lijst met partners is niet uitputtend en kan worden aangevuld gedurende de looptijd van de Regio Deal.

Begripsbepaling:

In dit convenant wordt verstaan onder:

- *Regio Deal*: convenant dat door de minister van VRO, eventueel een andere minister/staatssecretaris en één of meer regionale Partijen is gesloten om de kwaliteit van leren, leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers in een regio te verbeteren;
- *Regio Envelop*: het bedrag van € 900 miljoen dat het kabinet Rutte IV beschikbaar heeft gesteld om in de periode van 2022 - 2025 nieuwe Regio Deals af te sluiten;
- *Regiokassier*: publieke regiopartner, zijnde een provincie, gemeente of openbaar lichaam als bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen of een van de openbare lichamen Bonaire, Sint-Eustatius of Saba, die ten behoeve van de uitvoering van de Regio Deal de taak van kassier vervult of zal vervullen;
- *Regionale private financiering*: voor de uitvoeringsactiviteiten van de Regio Deal beschikbaar gestelde financiële bijdragen of bijdragen in natura van een private regionale Partij;
- *Regionale publieke financiering*: voor de uitvoeringsactiviteiten van de Regio Deal beschikbaar gestelde financiële bijdragen of bijdragen in natura van een publieke regionale Partij, niet zijnde een specifieke uitkering, opdracht of subsidie van het Rijk;
- *Specifieke uitkering ten behoeve van de uitvoeringsactiviteiten Regio Deals*: betreft de specifieke uitkering waarin de juridische- en financiële kaders en verplichtingen voor het toekennen van de rijksmiddelen uit de Regio Envelop aan een regiokassier door het Rijk staan;
- *Partner:* organisatie die betrokken is bij de Regio Deal, maar de Deal niet ondertekent en waarvoor geen specifieke actie in de Regio Deal kan staan;
- *MKB*: midden- en klein bedrijf binnen de regio Waterland;
- *Little Locals-regeling*: aanvulling op de subsidieregeling die bedoeld is voor initiatieven met een lokaal effect;
- *Domotica:* toepassing van elektronica en huisnetwerken ten behoeve van de automatisering van processen in en om een woning, kantoor of klein bedrijf;
- *MRA (Metropoolregio Amsterdam)*: bestuurlijk samenwerkingsverband van provincies Noord-Holland en Flevoland, 30 gemeenten en de vervoerregio Amsterdam dat zich richt op regionale samenwerking binnen de Noordvleugel van de Randstad;
- *Greendeal (Noord-Holland):* regionale Green Deal gericht op circulair bouwen in de provincie Noord-Holland, gericht op hergebruik van sloopmaterialen volgens vastgestelde ketencriteria, samenwerking binnen de bouwketen en kennisdeling.
- *Leven Lang Ontwikkelen platform (LLO platform)*: samenwerkingsstructuur van onderwijs, overheid en bedrijfsleven gericht op het stimuleren van scholing en ontwikkeling gedurende iemands hele loopbaan;
- *Talentontwikkelfonds:* regionaal fonds, oorspronkelijk geïnitieerd met steun van de Provincie Noord-Holland, dat ondersteuning biedt aan inwoners bij het ontdekken en ontwikkelen van hun talenten, competenties en vaardigheden;
- *Hybride docentschap:* combinatie van een baan in het onderwijs met werk in het bedrijfsleven of de publieke sector, gericht op het versterken van de aansluiting tussen onderwijs en praktijk;
- *Regionaal investeringsfonds MBO*[1]*:* subsidieregeling die publiek-private samenwerkingsverbanden tussen mbo-scholen, bedrijfsleven en overheden ondersteunt om mbo-studenten beter te laten aansluiten op de regionale arbeidsmarkt.

Overwegingen

1. Rijk en Regio werken samen in Regio Deals aan complexe, regionale opgaven gericht op het vergroten van de kwaliteit van leven, wonen en werken in de Regio (‘brede welvaart’).
2. Regio Deals beogen de samenwerking tussen overheden, onderwijs, bedrijven, maatschappelijke organisaties en inwoners in de regio en tussen Rijk en Regio te versterken.
3. Voor de Regio Deals zijn middelen beschikbaar uit de Regio Envelop, waarbij vertrekpunt is dat de Rijksbijdrage gepaard gaat met minimaal eenzelfde bijdrage aan regionale (publieke en/of private) financiering.

[1] Regeling regionaal investeringsfonds mbo 2024-2027

4. De Regio Deals onderscheiden zich van reguliere beleidsinstrumenten door hun integrale en gezamenlijke programmatische aanpak met lerend en adaptief karakter en met financiering van zowel Rijk als Regio.
5. De Regio Deals zijn bedoeld als een tijdelijke impuls voor regionale ontwikkeling met een duurzaam effect, waarbij geleerde lessen en structurele exploitatiekosten van lange termijn investeringen worden geborgd.
6. De middelen uit de Regio Envelop voor de Regio Deals zesde tranche worden door VRO beschikbaar gesteld als specifieke uitkering op grond van het Besluit specifieke uitkering Regio Deals vierde, vijfde en zesde tranche.

Opgaven

Brede welvaart, leefbaarheid en leefklimaat onder druk

- New Towns. In de jaren '70 en '80 stimuleerde het Rijk inwoners van grote steden zoals Amsterdam om naar omliggende groeikernen, waaronder Purmerend, te verhuizen2. De toenmalige groei brengt nu problemen met zich mee. Doordat woonwijken in hoog temp zijn ontwikkeld en inmiddels kampen met verouderde woningen, staat de toekomstbestendigheid van deze wijken onder druk. De gemeenschapsvorming daalt doordat de inrichting van de wijken weinig ontmoeting stimuleert en daardoor bewoners vaker wisselen, waardoor duurzame sociale verbanden moeilijk ontstaan. In de voormalige groeikern Purmerend en omgeving zijn de vergrijzing en ontgroening hoger dan het landelijk gemiddelde3. De voorzieningen zijn verouderd en sluiten onvoldoende aan op de huidige behoefte, waardoor jongeren de regio verlaten en basisvoorzieningen steeds meer onder druk komen te staan.
- Enerzijds blijft de sociale cohesie in de grotere New Towns achter, maar anderzijds is er in dorpen en kleine gemeenschappen juist sprake van een sterk sociaal netwerk. Er is een groeiend risico op sociaal isolement onder ouderen door de gewijzigde samenstelling van deze wijken en een stijgende lijn in criminaliteit onder jongeren. In een aantal dorpen en in een aantal wijken in de stad daalt het voorzieningenniveau vanwege de verouderde wijkopzet en hoge mutatiegraad en daarmee de maatschappelijke samenhang.
- Het aanbod aan vrijetijdsvoorzieningen in sommige wijken en dorpen is beperkt of eenzijdig, waardoor met name jongeren en gezinnen weinig binding ervaren met hun woonomgeving en vaker uitwijken naar omliggende Gemeenten voor sport, cultuur en ontmoeting.
- Door een beperkte zichtbaarheid en versnipperde communicatie van voorzieningen en ontwikkelmogelijkheden in de regio, is het aanbod voor bewoners vaak onvoldoende bekend. Dit verzwakt niet alleen de wervingskracht van de regio voor nieuwe inwoners en arbeidskrachten, maar bemoeilijkt ook het behoud van bestaande inwoners, met name jongeren en jonge gezinnen.

Zorgsysteem onder druk

De sterke groei van de bevolking in de jaren 1970-1990 heeft zijn sporen nagelaten. Uit de gegevens blijkt dat het aantal 70-plussers tegen 2050 met 70% zal stijgen, waarbij 21,8% van de bevolking in Waterland ouder dan 70 jaar zal zijn (landelijk 19,4%)[4]. Deze trend is nu al zichtbaar en om te voorkomen dat dit in de toekomst uitgroeit tot een groter maatschappelijk vraagstuk, is gerichte actie nu nodig. De houdbaarheid van het zorgstelsel in regio Waterland staat onder druk. Door de vergrijzing neemt de vraag naar zorg sterk toe, waardoor toegang tot passende zorg steeds beperkter wordt. Dit leidt tot toenemende druk op thuiszorg en verpleeghuizen, terwijl het tekort aan zorgpersoneel verder oploopt. Tegelijkertijd stijgen de zorgkosten en komt er steeds meer druk te liggen op mantelzorgers, wat de draagkracht van het zorgsysteem als geheel onder druk zet.

Woningmarkt onder druk

[2] Tweede nota Ruimtelijke Ordening (1966)
[3] Bron CBS Purmerend/Edam-Volendam
[4] Bron CBS

De woningmarkt is te eenzijdig (onder andere door voormalig groeikernbeleid) en staat daarom vooral voor jongeren en starters (lees: talenten en potentiële werknemers) onder druk. De betaalbaarheid van woningen neemt af, evenals de kwaliteit van de woningen, waardoor het leefmilieu ook onder druk staat. Er is bovendien een groot en groeiend tekort aan betaalbare woningen specifiek voor jongeren, starters en senioren. Vooral in de oude stadswijken komt de gezonde leefomgeving door onder andere klimaatverandering onder druk te staan.

Onvoldoende aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt

- Veel jongeren trekken voor het volgen van onderwijs en voor recreatie naar locaties buiten de regio. Van de in totaal 9.300 in de regio Zaanstreek/Waterland woonachtige mbo-studenten zijn maar rond de helft (4.700) ingeschreven bij een -instelling in die regio[5]. De regio Waterland heeft een relatief laag opleidingsniveau vergeleken met grote steden. Mbo-onderwijs is in de regio dan ook goed vertegenwoordigd[6]. Doordat jongeren buiten de regio trekken voor bijvoorbeeld opleiding, stage en/of werk ontstaat het risico dat deze jongeren de regio op ten duur helemaal verlaten. Dit draagt bij aan een stagnerende instroom van jonge arbeidskrachten, juist in sectoren als infra, bouw, techniek, ICT en zorg waar de vraag naar technisch en technologisch geschoolde medewerkers groot is. Er is een mismatch tussen wat het bedrijfsleven vraagt en wat de opleidingen bieden (vanwege technische en technologische skills[7]). De ontwikkelingen gaan zo snel, dat samenwerking met bedrijfsleven noodzakelijk is. Onderwijs kan het vanuit de theorie alleen niet bijbenen.
- Door een stagnatie van jonge arbeidskrachten en een mismatch tussen wat het bedrijfsleven vraagt en wat de opleidingen bieden staat de regio Waterland voor de uitdaging om jong talent te behouden en weer aan te trekken na hun studie elders. Het aantal openstaande vacatures is de afgelopen jaren sterk gestegen. Er waren niet genoeg mensen om deze in te vullen. Aan het eind van het tweede kwartaal van 2024 stonden er in Zaanstreek/Waterland 6.070 vacatures open.[8]
- Een goede begeleiding en opleidingsstructuur voor stagiaires en zij-instromers is een uitdaging. Regio Waterland kent een sterke mkb-structuur die de economische wendbaarheid vergroot, maar tegelijk leidt tot beperkte capaciteit voor het bieden van goede begeleiding en opleidingsstructuren voor stagiaires en zij-instromers. Zowel tijdens opleidingstrajecten als in de praktijk bestaat onvoldoende ruimte en expertise beschikbaar binnen bedrijven, mede door een tekort aan praktijkbegeleiders en docenten in de regio.

Versnipperd bedrijfsleven met onvoldoende innovatiekracht

- De regio Waterland kent veel mkb-bedrijven, vaak familiebedrijven en enkele grotere bedrijven. Het mkb in Waterland kenmerkt zich door relatief veel kleine bedrijven en veel zelfstandigen zonder personeel. Het MKB in de regio staat voor verschillende uitdagingen: de krapte op de arbeidsmarkt, de vergrijzing, de energietransitie, verduurzaming van de bedrijfsvoering, en de digitalisering en robotisering van processen[9].
- Vooral voor de kleinere bedrijven is dat een veelkoppige uitdaging. De mismatch tussen vraag en aanbod versterkt dit, aangezien niet al het beschikbare personeelsaanbod kan worden ingezet om aan de personeelsvraag te voldoen. Ook de beperkte bereidheid om meer uren te werken in kraptesectoren met veel deeltijdwerkers, zoals onderwijs en zorg, de beperkte groei van de arbeidsproductiviteit en het verschuiven van werkgelegenheid van hoog- naar laagproductieve sectoren dragen bij aan de aanhoudend krappe arbeidsmarkt.

[5] Bron: S-BB, eigen analyse
[6] Kwaliteitsagenda 2024-2027, Talland College
[7] Regio in Beeld (Zaanstreek/Waterland), UWV
[8] Bron: UWV, regio in beeld
[9] Purmerend in cijfers, CBS

- De industrie, met name agri/bouw en techniek, heeft een groot aandeel in de werkgelegenheid van Zaanstreek/Waterland[10]. Dergelijke energie-intensieve bedrijven worden geremd in hun productie door het groeiende energievraagstuk, waaronder stijgende energieprijzen en netcongestie. Door beperkte capaciteit op het elektriciteitsnet kunnen nieuwe bedrijven zich vaak niet vestigen op bedrijventerreinen, en vormt dit ook een belemmering voor bestaande bedrijven die willen uitbreiden of verplaatsen.
- Bedrijven trekken onvoldoende gezamenlijk op en zijn niet optimaal georganiseerd om bovengenoemde opgaven gezamenlijk en effectief aan te pakken. Juist de samenwerking tussen ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden (de triple helix) is essentieel om in te kunnen spelen op de veranderingen in de arbeidsmarkt en de snelle technologische en maatschappelijke ontwikkelingen. Deze samenwerking staat onder druk vanwege het feit dat kleinere bedrijven vaak onvoldoende capaciteit hebben om zelfstandig grote transities en innovaties vorm te geven. Samenwerking met grotere bedrijven is essentieel om deze structurele uitdagingen aan te kunnen en om ontwikkeling in de regio slagkracht te geven.

Komen het volgende overeen:

Artikel 1 – Doelen

De Regio Deal is gericht op een versterking van structuren van regionale samenwerking die impact heeft op de brede welvaart in de hele regio. De Regio Deal Waterland streeft naar het duurzaam keren van de dalende trend in de brede welvaart in de regio Waterland.

Met deze Regio Deal wordt ingezet op de volgende doelen:

1. *Beter wonen*
   - Het voorkomen van het verdere vertrek van jongeren uit de regio Waterland
   - Het verbeteren van het woonaanbod voor jongere mensen
   - Het versterken van de sociale cohesie, leefbaarheid en betrokkenheid van jong en oud in de regio
   - Het toekomstbestendig maken van de ouderenzorg
2. *Beter leren*
   - Het versterken van de samenwerking tussen bedrijven, instellingen en onderwijs
   - Het verbeteren van de aansluiting van het opleidingsaanbod op de vraag vanuit het bedrijfsleven
   - Het verbreden van het onderwijsaanbod voor hoger opgeleiden
   - Het toepassen van innovaties ten behoeve van toekomstbestendig onderwijs
3. *Beter werken*
   - Het versterken van de innovatiekracht van bedrijven
   - Het versnellen van de verduurzaming van bedrijven, werklocaties, bedrijfsgebouwen en productieprocessen
   - Het creëren van randvoorwaarden voor een aantrekkelijk en bloeiend bedrijfsleven
   - Het aantrekken en behouden van talent en arbeidskrachten van zowel binnen als buiten de regio
   - Het versterken van de organisatiegraad en mate van samenwerking van het mkb

Artikel 2 – Afspraken

Centrale afspraken

1. De Partijen pakken de uitvoering van de Regio Deal op door nauw samen te werken binnen de aanwezige triple-helix organisatie van de Regio Deal, partners uit het maatschappelijk veld nadrukkelijk te betrekken en aan de slag te gaan vanuit de gezamenlijke opgaven en het gezamenlijke belang.
2. De Regio werkt o.a. samen met partners die hun commitment aan de uitvoering van de Regio Deal hebben gegeven.

[10] Regio in Beeld (Zaanstreek/Waterland), UWV

3. De Regio hanteert het motto ‘jong voor oud en oud voor jong’ als leidraad bij de uitwerking van alle actielijnen tot projecten.
4. De Regio draagt zorg voor de ontwikkeling van een gezamenlijke regiomarketingstrategie in nauwe samenwerking met partners die hun commitment aan de uitvoering van de Regio Deal hebben gegeven.
5. De Regio stimuleert middels een ‘little locals’-regeling kleinschalige initiatieven die directe positieve impact voor inwoners hebben.
6. De Regio heeft een eigen overlegstructuur en er is een Rijk-Regio overleg. Deze regionale overlegstructuur en processen met betrekking tot besluitvorming zijn verder uitgewerkt in een nog op te stellen samenwerkingsovereenkomst.

Programmalijn 1 Beter wonen

7. Gemeenten sturen deze programmalijn aan en spannen zich in om de onderstaande aanpak samen met partners uit de regio te realiseren. Gemeenten hebben hierbij een sturende functie, voor de uitvoering van activiteiten worden passende partners gezocht door de inzet van een actief programmateam. Daarnaast wordt een subsidieloket opengesteld. De Regio sluit zoveel mogelijk aan bij bestaande woningbouwplannen en kaders van de MRA.
8. Gemeenten verkennen, met relevante partners uit het maatschappelijke veld, de woonbehoeften van jongeren (zoals starters en studenten) en stimuleert het opschalen van succesvolle jongerenhuisvesting initiatieven.
9. Gemeenten faciliteren de ontwikkeling en realisatie van woonconcepten samen met de partners uit het maatschappelijk veld, waar jong en oud samenleven en elkaar ondersteunen. Waar mogelijk zoekt de Regio aansluiting bij landelijke initiatieven zoals de woondeal Noord-Holland.
10. Gemeenten zetten, samen met onder andere partners uit de zorg in op betere informatievoorziening voor ouderen over doorstroming, passende woonvormen en voorzieningen voor langer thuis wonen.
11. VRO levert expertise over innovatie in ouderenhuisvesting en het opschalen van bewezen jongerenhuisvestingsinitiatieven.
12. Gemeenten stimuleren, samen met partners uit het maatschappelijke veld, buurt- en dorpshuizen en andere plekken voor sociale ontmoeting als cruciale schakel voor sociale cohesie. Gemeente Purmerend verbindt activiteiten uit de Regio Deal waar mogelijk met het nog te ontwikkelen programma New Towns.
13. Gemeenten dragen, samen met relevante partners, zorg voor de versterking van de zichtbaarheid en samenhang van sport- en cultuurprojecten door onder andere in te zetten op een little locals-regeling en het regionaal opschalen van bestaande initiatieven.
14. Gemeenten, samen met onder andere Talland College, PSG, VOWA en betrokken partners, stimuleren onderzoek naar hoe sport- en talentontwikkeling en het bedrijfsleven elkaar kunnen versterken.
15. Gemeenten stellen, samen met partners uit de zorg, middelen ter beschikking voor tech- en innovatiechallenges voor jong en oud met specifieke aandacht voor uitdagingen in de zorg.
16. Gemeenten stimuleren, samen met partners uit de zorg, het gebruik van domotica in de thuiszorg en verkennen mogelijkheden voor het zo lang mogelijk thuiswonen van ouderen, waarbij aandacht is voor uiteenlopende doelgroepen die dit proces kunnen versnellen zoals mantelzorgers, jongeren en professionals in het sociale domein. Waar mogelijk zoekt de Regio aansluiting bij landelijke initiatieven zoals het WOZO[11] programma en het Integraal Zorg Akkoord (IZA).
17. Gemeenten dragen zorg voor inventarisatie, onderzoek en pilots rond duurzaam wonen met behulp van kennis en expertise vanuit de NOVEX-samenwerking in de MRA met een focus op vooral kleinere woningbouwprojecten.
18. Gemeenten stimuleren de verbinding tussen maatschappelijke organisaties en de bouwsector om wooninitiatieven voor jongeren te verkennen, en legt een link met de Greendeal ambities.

[11] Programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen, VWS

19. De gemeente Purmerend en VRO stellen hun expertise vanuit de NOVEX-samenwerking over vernieuwende (pilot)wooninitiatieven ter beschikking waarmee op regionale schaal wordt geëxperimenteerd.

Programmalijn 2 Beter leren

20. PSG en Talland College sturen deze programmalijn aan en spannen zich in om de onderstaande aanpak te realiseren. Projecten kunnen ingediend worden bij een nog in te richten subsidieloket.
21. PSG en Talland College, samen met onder andere VOWA en betrokken partners, dragen zorg voor de duurzame verankering van technologische innovaties in de gehele onderwijsketen (van po-vo-mbo/hbo en volwassenenonderwijs).
22. PSG en Talland College stimuleren de inventarisatie en regionale ontsluiting van bestaande programma's, middelen en behoeften, zodat leerlingen en studenten op alle niveaus kunnen werken met branche technologieën uit de praktijk.
23. PSG en Talland College, met onder andere Gemeenten, stelt middelen ter beschikking voor de ontwikkeling van een LLO-platform waar werkzoekenden, studenten en jongeren buiten het onderwijssysteem talenten, ervaringen en ambities kunnen presenteren.
24. PSG en Talland College, met onder andere Gemeenten, stimuleert de ontwikkeling van een centrale fysieke HUB, waar onderwijs, overheid en bedrijven vraag en aanbod bundelen en ook moeilijk bereikbare doelgroepen, zoals jongeren met afstand tot de arbeidsmarkt, via pop-ups worden ondersteund.
25. PSG en Talland College onderzoeken mogelijkheden tot samenwerking met de arbeidsmarktregio en de provincie over de versterking en verbreding van het Talentontwikkelfonds.
26. PSG en Talland College, samen met onder andere VOWA en betrokken partners, dragen de verantwoordelijkheid om samen te werken aan praktijkgericht leren via enerzijds hybride docentschap en anderzijds het creëren van meer stageplaatsen.
27. PSG en Talland College zetten in op het verbreden van het aanbod van technisch (hoger) onderwijs met meer betrokkenheid van bedrijven door onder andere nieuwe leertrajecten (AD/Bachelor) die inspelen op regionale vraagstukken.
28. PSG en Talland College, samen met onder andere VOWA en betrokken partners, dragen de verantwoordelijkheid voor het beter laten aansluiten van nieuwe en bestaande opleidingen op vo-, mbo-, hbo-niveau op de regionale arbeidsbehoeften door onder andere studenten meer kennis te laten maken met branche technologieën.
29. PSG en Talland College, samen met onder andere VOWA en betrokken partners, zetten in op de borging van de samenwerking binnen de Sectortafels in de regio.

Programmalijn 3 Beter werken

30. VOWA stuurt deze programmalijn aan en spant zich in om de onderstaande aanpak te realiseren. Projecten kunnen ingediend worden bij een nog in te richten subsidieloket.
31. VOWA, samen met onder andere Gemeenten, stimuleert de versterking van de onderlinge samenwerking met specifieke aandacht voor zzp'ers en mkb**.** Vanuit ondernemers worden verbindende acties ingezet, zoals innovatietafels of duurzaamheid/circulaire tafels.
32. EZ en BZK delen kennis en expertise over het stimuleren van publiek-private samenwerking met concrete voorbeelden van beleidsinstrumenten die triple helix samenwerking versterken.
33. VOWA, samen met onder andere Gemeenten, draagt zorg voor de ontwikkeling van een visie op de regionale economie, met aandacht voor bedrijventerreinen, economische functies en beschikbare werklocaties. Daarbij wordt voortgeborduurd op economische deelprofielen vanuit NOVEX MRA.
34. VOWA, samen met onder andere Gemeenten, zet in op verduurzaming van bedrijventerreinen en productieketens, onder meer door het delen van energie, reststromen en het opzetten van lokale energie-initiatieven.
35. VRO levert kennis en expertise uit lopende programma's.

36. EZ deelt kennis en expertise uit het programma 'Verduurzaming Bedrijventerreinen' met het oog op het verduurzamen en verbeteren van de organisatiegraad van de bedrijventerreinen in de regio Waterland.
37. VOWA stimuleert de verdere ontwikkeling van start- en scale-ups via gerichte samenwerking in een community, of innovatietafels.
38. VOWA, samen met onder andere Gemeenten, faciliteert actief de samenwerking met fondsen zoals ROM InWest om financiering en ondersteuning voor innovatieve ondernemers in de regio versterken.
39. IenW informeert de Regio over ontwikkelingen in de samenwerking tussen Rijk en Regio op het gebied van circulaire economie, via de kanalen van de Krachtenbundeling voor agendaleden.
40. De Regio meldt zich aan als agendalid van de Krachtenbundeling en stelt zichzelf daarmee ontvankelijk voor de informatie die IenW toestuurt.
41. De Regio spant zich in om ambtelijke capaciteit beschikbaar te stellen voor het circulaire economie dossier, waarmee onder andere actieve samenwerking via de Krachtenbundeling kan worden vormgegeven.
42. IenW zal deelnemen aan de Rijk-Regio overleggen van de Regiodeal zodra de ambtelijke capaciteit voor deelname aan de Krachtenbundeling georganiseerd is.
43. De deelname aan de krachtenbundeling Rijk- Regio kan verder worden uitgebreid wanneer binnen de Regio meer capaciteit beschikbaar komt.
44. VOWA stimuleert binnen sectoren zoals de agrarische sector en aquacultuur innovatieve ontwikkelingen, onder andere via een agri-innovatietafel en onderzoek naar alternatieve verdienmodellen.
45. VOWA stimuleert het bedrijfsleven om zich beter en gestructureerder te organiseren, waardoor meer capaciteit kan ontstaan om belangrijke thema's zoals innovatie, circulariteit en duurzaamheid aan te jagen. Hiermee zorgt het bedrijfsleven ook voor een goede vertegenwoordiging van het mkb binnen de verschillende actielijnen. Daarbij bestaat specifieke aandacht voor de aansluiting van speerpuntsectoren (bouw, techniek, ICT/technologie, zorg) bij het regionale werkcentrum en wordt aansluiting gezocht bij landelijke initiatieven zoals de Nationale Technologie Strategie[12].
46. VOWA, samen met onder andere Gemeenten, draagt de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van een eigen regiomarketingstrategie gericht op het versterken van het regionale profiel en het uitdragen van de unieke kwaliteiten van regio Waterland. Daarbij bestaat specifieke aandacht voor het verbinden van bestaande initiatieven, het benadrukken van de kracht van de regio als aantrekkelijke plek om te wonen, werken en ondernemen en ondersteunt gerichte acquisitie van talent, bedrijven en investeringen.
47. EZ en BZK delen kennis en expertise uit het Nationaal Programma Vitale Regio's waarbij de focus van EZ ligt op maatregelen voor het stimuleren van regionale economische ontwikkeling die voor de regio Waterland relevant kunnen zijn.

2. Inzet middelen Regio Envelop voor uitvoering Regio Deal Waterland

Artikel 3 – Uitgangspunten

1. Partijen beogen een gecoördineerde beleidsmatige inzet van hun gezamenlijke financiële middelen op basis van de afspraken in deze Regio Deal. De Regio geeft met die middelen uitvoering aan de Regio Deal Waterland zoals het initiëren en/of realiseren van programma's en projecten en andere uitvoeringsactiviteiten in het kader van de doelen en interventies van de Regio Deal Waterland zoals bedoeld in artikel 1. Op deze wijze zetten Partijen zich samen met de Partners in om de regionale opgave van de regio Waterland te realiseren.
2. VRO reserveert maximaal € 13 mln. inclusief eventueel verschuldigde BTW vanuit de Regio Envelop als Rijksbijdrage voor uitvoeringsactiviteiten als bedoeld in het eerste lid, volgens de in de onderstaande tabel opgenomen onderverdeling. Hierin zijn ook de uitvoeringskosten oftewel VAT-kosten (Voorbereiding, Administratie en Toezicht) opgenomen. Dit percentage is maximaal 3% van de Rijksbijdrage.

[12] https://www.rijksoverheid.nl/documenten/beleidsnotas/2024/01/19/de-nationale-technologiestrategie

3. De Regio is verantwoordelijkheid voor het inbrengen van €13 mln. in totaal aan regionale financiering voor uitvoeringsactiviteiten[13] als bedoeld in het eerste lid volgens de in de onderstaande tabel opgenomen onderverdeling:

Uitvoeringsactiviteiten	**Maximale rijksbijdrage[1)]**	**Regionale financiering**	**Totaal bedrag**
1. Wonen	€ 4.700.000	€ 4.700.000	€ 9.400.000
2. Leren	€ 3.955.000	€ 3.955.000	€ 7.910.000
3. Werken	€ 3.955.000	€ 3.955.000	€ 7.910.000
Uitvoeringskosten (VAT)	€ 390.000	€ 390.000	€ 780.000
Bijdragen totaal maximaal	€ 13.000.000	€ 13.000.000	€ 26.000.000

1) Dit bedrag is inclusief eventueel verschuldigde BTW.

4. De verdeling opgenomen in de tabel in het derde lid geldt als uitgangspunt. Partijen zijn zich ervan bewust dat gedurende de looptijd van de Regio Deal omstandigheden en/of prioriteiten kunnen wijzigen. Partijen kunnen, na bespreking in het Rijk-Regio-overleg, een gewijzigde verdeling over de actielijnen afspreken. Op deze wijziging van Regio Deal Waterland is artikel 10 van toepassing.

Artikel 4 - Regiokassier

Partijen spreken af dat in het kader van de uitvoeringsactiviteiten van de Regio Deal Waterland Gemeente Purmerend de rol zal vervullen van Regiokassier. De Regiokassier draagt zorg voor het nakomen van de voorwaarden en verplichtingen, zoals verwoord in artikel 14 en 15 van het Besluit specifieke uitkering Regio Deals vierde, vijfde en zesde tranche.

Artikel 5 - Rijk–Regio-overleg

1. Periodiek treden Partijen in overleg over de onderlinge samenwerking in het kader van de Regio Deal Waterland en met andere publieke en/of private samenwerkingspartners. Dit Rijk-Regio-overleg ziet toe op de uitvoering van de Regio Deal zoals beschreven in dit convenant.
2. Het Rijk-Regio-overleg vergadert tenminste eenmaal per jaar, over de voortgang van, en eventuele knelpunten of risico's in, de uitvoering van de Regio Deal en andere actualiteiten in de regio.
3. Het in het eerste lid bedoelde Rijk-Regio-overleg bestaat uit de volgende vertegenwoordigers:
   a. vanuit de ministeries van het Rijk:
      i. Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening;
      ii. Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
      iii. Economische Zaken;
      iv. Infrastructuur en Waterstaat;
   b. vanuit de Regio:
      i. Burgemeester gemeente Purmerend
      ii. Wethouder gemeente Landsmeer
      iii. Burgemeester gemeente Waterland
      iv. Wethouder gemeente Edam-Volendam
      v. Voorzitter Vereniging Ondernemend Waterland
      vi. Bestuursvoorzitter Talland College
      vii. Bestuursvoorzitter Purmerendse Scholengroep
      viii. Bestuursvoorzitter Hogeschool van Amsterdam
4. Het Rijk-Regio-overleg voorziet in zijn eigen werkwijze, waarbij het uitgangspunt is dat de Regio bij het organiseren, uitnodigen en verslagleggen de lead heeft.
5. Het Rijk-Regio-overleg spreekt een escalatieregeling af.
6. Partijen zien zelf toe op een adequate verantwoording aan achterbannen en/of volksvertegenwoordigers.

[13] De Regio brengt de cofinanciering op via de uitvoering in samenwerking met partners die hieraan meewerken: bij aanvraag van een project/subsidie, wordt altijd cofinanciering gevraagd met 50% als eis.

Artikel 6 – Evaluatie en voortgang

1. De Regio brengt de beginsituatie van de regionale opgave in kaart. Daarnaast bepaalt de Regio een (lerende) aanpak voor evaluatie, waarmee gedurende de looptijd en na afloop van de Regio Deal kan worden beoordeeld of de afspraken (artikel 2) bijdragen aan de doelen (artikel 1) van de Regio Deals. De beginsituatie en aanpak voor lerende evaluatie zijn beschreven in het voorjaar van 2026.
2. De Regio stelt éénmaal per jaar een voortgangsrapportage op, met daarin:
    a. de voortgang van de initiatieven en programma's;
    b. in hoeverre de Regio op schema liggen om de beoogde doelen en afspraken (artikelen 1 en 2) te behalen.
3. De jaarlijkse voortgangsrapportage wordt in concept voor 15 juni van ieder jaar voorgelegd aan Partijen voor vaststelling, gelet op indiening voor 15 juli bij VRO in het kader van de specifieke uitkering.
4. De Regio kan met de jaarlijkse voortgangsrapportage de betrokken publieke, semipublieke en private partijen informeren. VRO gebruikt de jaarlijkse voortgangsrapportage als input voor de periodieke voortgangsrapportage van alle Regio Deals voor de Tweede Kamer van de Staten-Generaal.
5. VRO draagt zorg voor onderzoek, betreffende het geheel van de Regio Deals (o.m. de resultaten en effecten van de Deals voor brede welvaart). De Regio verleent haar medewerking hieraan.
6. BZK verzamelt tijdens de opzet, uitvoering en evaluatie van de Regio Deals lessen, resultaten en kennis over de (door)ontwikkeling van regionale samenwerking binnen het stelsel van openbaar bestuur, waarmee mede uitvoering wordt gegeven aan de Actieagenda Goed Bestuur.[14]

Artikel 7 – Communicatie

1. Partijen zien toe op een gezamenlijke communicatiestrategie en -plan, waarbij de Regio in de lead is.
2. De Regio zal bij projecten die deel uitmaken van de uitvoering van de Regio Deal Waterland vragen om in de communicatie over die projecten kenbaar te maken dat het project mede mogelijk is gemaakt in samenwerking tussen Rijk en Regio.

Slotbepalingen

Artikel 8 - Uitvoering in overeenstemming met Unierecht

De afspraken van deze Regio Deal en/of de daaruit voortvloeiende maatregelen worden in overeenstemming met het recht van de Europese Unie uitgevoerd en uitgewerkt in het bijzonder voor zover de afspraken vallen onder de werking van de Europese regels met betrekking tot aanbesteding, mededinging, staatssteun en technische normen en voorschriften.

Artikel 9 - Gegevensuitwisseling

1. De in het kader van (de uitvoering van) deze Regio Deal uitgewisselde dan wel uit te wisselen informatie is in beginsel openbaar. Indien een Partij verzoekt om geheimhouding zullen de overige Partijen deze informatie in beginsel geheimhouden en deze geheel noch gedeeltelijk aan enige derde bekendmaken, behoudens voor zover een verplichting tot openbaarmaking voortvloeit uit de wet, een rechterlijke uitspraak of deze Regio Deal.
2. Partijen dragen er zorg voor dat concurrentiegevoelige en/of privacygevoelige informatie uitsluitend wordt gedeeld voor zover dit in overeenstemming is met de relevante internationale, Europese en nationale wettelijke kaders. Zij kunnen hiertoe nadere afspraken vastleggen.

[14] Met de Actieagenda Goed Bestuur (2025, zie overheid.nl) richt het ministerie van BZK zich op het versterken van de samenwerking binnen het Rijk en de (interbestuurlijke) samenwerking tussen Rijk, medeoverheden en niet-overheidspartners.

Artikel 10 - Wijzigingen

1. Elke Partij kan schriftelijk verzoeken deze Regio Deal te wijzigen. De wijziging behoeft de instemming van alle Partijen.
2. Partijen treden in overleg binnen 6 weken nadat een Partij het verzoek kenbaar heeft gemaakt bij VRO. VRO informeert de overige Partijen over de voorgestelde wijziging en vraagt hen om instemming.
3. Nadat alle Partijen aan VRO kenbaar hebben gemaakt in te stemmen met het verzoek tot wijziging wordt de wijziging en de verklaringen tot instemming als bijlage aan dit convenant gehecht.

Artikel 11 - Opzegging

1. Elke Partij kan de Regio Deal Waterland met inachtneming van een opzegtermijn van 3 maanden schriftelijk opzeggen, indien een zodanige verandering van omstandigheden is opgetreden dat deze Regio Deal billijkheidshalve op korte termijn behoort te eindigen. De opzegging moet de verandering in omstandigheden vermelden.
2. Wanneer een Partij deze Regio Deal opzegt, blijft de Regio Deal voor de overige Partijen in stand voor zover de inhoud en de strekking ervan zich daartegen niet verzetten.
3. Ingeval van beëindiging van de Regio Deal Waterland door opzegging is geen van de Partijen jegens een andere Partij schadeplichtig.

Artikel 12 - Toetreding nieuwe partijen

1. Met instemming van alle Partijen kunnen anderen tijdens de looptijd van de Regio Deal Waterland als partij toetreden tot deze Regio Deal. Een toetredende partij dient de verplichtingen die voor haar uit de Regio Deal voortvloeien te aanvaarden.
2. Het schriftelijke verzoek tot toetreding met daarbij de concrete bijdrage aan de Regio Deal Waterland wordt gericht aan VRO. VRO informeert Partijen en vraagt hen om instemming.
3. Zodra alle Partijen aan VRO schriftelijk kenbaar hebben gemaakt in te stemmen met het verzoek tot toetreding, ontvangt de toetredende partij de status van Partij van de Regio Deal Waterland en gelden voor die partij de voor haar uit de deal voortvloeiende rechten en verplichtingen.
4. Het verzoek tot toetreding en de verklaringen tot instemming worden als bijlagen aan de Regio Deal Waterland gehecht.

Artikel 13 - Ongeldigheid

Indien een bepaling van dit convenant in enige mate als nietig, vernietigbaar, ongeldig, onwettig of anderszins als niet-bindend moet worden beschouwd, bijvoorbeeld wegens strijdigheid met het Besluit specifieke uitkering Regio Deals vierde, vijfde en zesde tranche (zoals deze luidt op het moment dat de strijdigheid zich voordoet of alsdan in bestuursrechtelijke zin is vastgesteld), wordt die bepaling, voor zover nodig, uit de Regio Deal verwijderd en vervangen door een bepaling die wel bindend en rechtsgeldig is en die de inhoud van de niet-geldige bepaling zoveel mogelijk benadert. De overige bepalingen van de Regio Deal blijven in een dergelijke situatie ongewijzigd en onverminderd geldig.

Artikel 14 - Publiekrechtelijke medewerking en toepasselijk recht

1. De in het kader van Regio Deal door Partijen te verlenen (publiekrechtelijke) medewerking laat de publiekrechtelijke positie en bevoegdheden van Partijen onverlet.
2. Deze regio werkt ook met privaatrechtelijke rechtspersonen; deze hebben geen publiekrechtelijke positie en bevoegdheden.
3. Op deze Regio Deal is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.

Artikel 15 – Nakoming

De Regio Deal is niet in rechte afdwingbaar. Partijen kunnen elkaar aanspreken op tekortkomingen in de nakoming van de Regio Deal in het Rijk-Regio overleg.

Artikel 16 - Ondertekening in verschillende exemplaren

Dit convenant kan worden ondertekend door Partijen in verschillende exemplaren, die samengevoegd hetzelfde rechtsgevolg hebben alsof deze Regio Deal is ondertekend door alle Partijen in één exemplaar.

Artikel 17 - Citeertitel
Deze Regio Deal kan worden aangehaald als Regio Deal Waterland.

Artikel 18 – Inwerkingtreding en looptijd
1. Dit convenant treedt in werking op 1 januari 2026 en eindigt op 31 december 2030.
2. Partijen kunnen, na bespreking in het Rijk-Regio-overleg, de looptijd van de Regio Deal wijzigen, conform de procedure van artikel 10. De Regiokassier zal rekening houden met de samenhang tussen de wijziging van de looptijd van de Regio Deal en de verleende specifieke uitkering ten behoeve van de uitvoeringsactiviteiten Regio Deals.

Artikel 19 - Publicatie
1. Deze Regio Deal zal net als andere Regio Deals openbaar worden gemaakt door publicatie in de Staatscourant en toegezonden worden aan de Tweede Kamer, waardoor anderen kennis kunnen nemen van de Regio Deal.
2. VRO rapporteert over de Regio Portefeuille, alsmede de hieruit voortvloeiende Regio Deals aan de Tweede Kamer van de Staten-Generaal.

Ondertekenblad

Regio Deal Waterland

Mevrouw M.C.G. Keijzer

De Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

Getekend op 10 november 2025

Ondertekenblad

Regio Deal Waterland

De heer F. Rijkaart

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Datum:

Plaats:

Ondertekenblad

Regio Deal Waterland

De heer V.P.G. Karremans

De Minister van Economische Zaken

Datum: 4 november 2025

Plaats: Den Haag

Ondertekenblad

Regio Deal Waterland

De heer A.A. Aartsen

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat – Openbaar Vervoer en Milieu

Datum: 27 oktober 2025

Plaats: 's-Gravenhage

Ondertekenblad

Regio Deal Waterland

Mevrouw E. van Selm

College van Burgemeester en Wethouders

Gemeente Purmerend

Plaats: Purmerend

Datum: 27 okt. 2025

Ondertekenblad

Regio Deal Waterland

De heer B. ten Have

College van Burgemeester en Wethouders

Gemeente Landsmeer

Plaats: Landsmeer

Datum: 14 oktober 2025

Ondertekenblad

Regio Deal Waterland

Mevrouw M.C. van der Weele

College van Burgemeester en Wethouders

Gemeente Waterland

Plaats: Monnickendam

Datum: 22-10-2025

Ondertekenblad

Regio Deal Waterland

De heer R.J. Beukers

College van Burgemeester en Wethouders

Gemeente Edam-Volendam

Plaats: Volendam

Datum: 22-10-2025

Wethouder Marisa Kes

Gemeente Edam-Volendam

Plaats: Volendam

Datum: 22-10-2025

Ondertekenblad

Regio Deal Waterland

De heer T.R.A. van der Weide

Voorzitter

Vereniging Ondernemend Waterland

Plaats: Purmerend

Datum: 15 oktober 2025

Ondertekenblad

Regio Deal Waterland

De heer O.M.A.A. Ramadan

College van Bestuur

Talland College

Plaats: Alkmaar

Datum: 13-10-2025

Ondertekenblad

Regio Deal Waterland

Mevrouw C. de Adelhart Toorop

Bestuur

Purmerendse ScholenGroep

Plaats: Purmerend

Datum: 14 oktober 2025